

1-meting Toerisme in de Hanzesteden

Gemeente Doesburg

MarketingOost
Maart 2024

**GEMEENTE
DOESBURG**

www.ioresearch.nl

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/051

Datum

maart 2024

Opdrachtgever

MarketingOost
Hanzesteden Marketing

Auteurs

Carmen de Krosse
Daphne Martens

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Management samenvatting	4
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel van het onderzoek	7
1.3 Onderzoeksverantwoording	8
1.4 Leeswijzer	10
2 Hoe staan inwoners tegenover toerisme?	11
2.1 Psychological empowerment (trots zijn)	12
2.2 Persoonlijk economisch voordeel	14
2.3 Social empowerment (sociale verbondenheid)	15
2.4 Political empowerment (betrokkenheid hebben)	16
2.5 Ervaren positieve impact van toerisme	17
2.6 Ervaren negatieve impact van toerisme	18
2.7 Toekomstbeeld	19
2.8 Steun voor toerisme	20
2.9 Conclusie	21
3 Gemeentelijk beleid	23
3.1 Gewenste acties	24
3.2 Invulling aan acties	25
3.3 Conclusie	26
4 Hanzejaar	27
4.1 Beoordeling	28
4.2 Communicatie	29
4.3 Bekendheid en bezoek Hanzejaar	29
4.4 Conclusie	31
A Bijlage	32
A.1 Vergelijking met 2019 voor het perspectief op gemeentelijk beleid	32

Management samenvatting

Achtergrond

De Hanzesteden streven naar profijt van toerisme voor inwoners. In december 2019 voerde I&O Research namens Hanzesteden Marketing een bewonersonderzoek uit om de leefbaarheid in de Hanzesteden – waaronder Doesburg – in kaart te brengen. Dit wordt beschouwd als een nulmeting. Bijna vier jaar later is er opnieuw behoefte aan inzichten op het gebied van toeristische druk in de Hanzesteden. Deze rapportage beschrijft de resultaten van de herhaalmeting. Het doel van het bewonersonderzoek is inzicht te krijgen in de houding van de inwoners ten opzichte van het toerisme in de steden en hiermee indirect inzicht te krijgen in de leefbaarheid van de Hanzesteden voor hun inwoners.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van het internationaal gevalideerde *Resident Empowerment through Tourism SCALE (RETS)* model van Boley et al. (2014)¹. Dit model behandelt de ervaringen van inwoners met toerisme aan de hand van verschillende thema's en is ook in 2019 en in andere toeristische regio's gebruikt. De scores worden uitgedrukt op een schaal van 1,0 tot 5,0. Een 5,0 betekent dat inwoners sterk de effecten merken van de aspecten die de score voor het thema bepalen. Een 1,0 betekent dat men vrijwel geen effect merkt.

In januari 2024 hebben 4.000 inwoners uit Doesburg een schriftelijke uitnodiging gekregen om mee te doen aan het onderzoek. Hieraan hebben 646 inwoners gehoor gegeven, dit is een respons van 16 procent.

Houding van inwoners ten opzichte van toerisme

De inwoners van Doesburg staan overwegend positief tegenover toerisme. De steun voor toerisme scoort een 3,8 op een schaal tot 5,0. Deze score is in lijn met de steun voor toerisme in de Hanzesteden als geheel.

Tabel 0.1 Score steun voor toerisme

Thema	Doesburg	Totaal Hanzesteden
Steunen toerisme	3,8	3,8

Score verschillende toeristische thema's

Doesburgers ervaren met name trots ten opzichte van het toerisme, dit thema krijgt met een 3,8 de hoogste score. Ook zijn inwoners tevreden over de positieve impact die toerisme heeft op de stad (3,7). De mate waarin inwoners zich door toerisme sociaal verbonden voelen krijgt een 3,4 en de negatieve impact van toerisme een 3,2. De betrokkenheid die inwoners voelen bij toeristische ontwikkelingen wordt iets lager beoordeeld, namelijk met een 2,7. Verder zorgt het toerisme voor veel inwoners niet voor persoonlijk economisch voordeel, waardoor dit een score van 1,7 krijgt.

Het beeld in Doesburg is vergelijkbaar met dat van het totaal van de Hanzesteden.

¹ Boley, B., McGehee, N., Perdue, R., and Long, P. (2014). *Empowerment's and resident attitudes toward tourism: Strengthening the theoretical foundation through a Weberian lens. Annals of Tourism Research. 49, 33-50.*

Tabel 0.2 Score thema's model van Boley et al. (2014)

Thema	Doesburg	Totaal Hanzesteden
Psychological empowerment (trots zijn)	3,8	3,8
Ervaren positieve impact	3,7	3,8
Social empowerment (sociale verbondenheid)	3,4	3,4
Ervaren negatieve impact	3,2	3,2
Political empowerment (betrokkenheid hebben)	2,7	2,8
Persoonlijk economisch voordeel	1,7	1,7

Aanbevelingen

Op dit moment is er steun voor toerisme bij de meerderheid van de bevolking: 81 procent vindt dat Doesburg een toeristische bestemming moet blijven. Als Doesburg (nog) meer draagvlak voor toerisme wil creëren, kan dit het beste door in te zetten op de negatieve en positieve ervaren impact en sociale verbondenheid. Dit zijn thema's die een relatieve grote invloed hebben op steun voor toerisme en met name bij de ervaren negatieve impact is nog ruimte voor verbetering.

Vooraf is een verbeterpunt waaraan gewerkt kan worden om de negatieve ervaren impact te verminderen, maar ook stijgende prijzen in de stad, wrijving tussen bewoners en toeristen en drukte zijn de belangrijke punten waaraan aandacht kan worden geschonken. Voor een meer positieve ervaren impact bieden met name de stimulering en bescherming en behoud van groen door toerisme kansen. Wanneer de mogelijkheden om de gemeenschap te betrekken bij toerisme groter worden, zorgt dit voor meer sociale verbondenheid en indirect ook voor meer steun voor toerisme.

Hanzejaar

In 2023 vierden negen Hanzesteden in Oost-Nederland het Hanzejaar. Aanvullend op de inzichten naar de steun voor toerisme is aan inwoners gevraagd hoe zij het Hanzejaar beoordelen. Gemiddeld beoordelen inwoners van Doesburg het Hanzejaar met een 6,9, wat vergelijkbaar is met het totaalgemiddelde van de Hanzesteden (6,8). Inwoners zagen met name in kranten en magazines uitingen over het Hanzejaar. Ook raakte men bekend met het Hanzejaar via beelden en banieren in de stad en sociale media. Doesburgers zijn gematigd positief over het vernieuwende effect van het Hanzejaar. Wel is een meerderheid van mening dat het Hanzejaar passend is bij hun stad. Daarnaast geeft ongeveer de helft van de inwoners aan dat er tijdens het Hanzejaar altijd en voor iedereen wat te doen was. De Kadedagen zijn door Doesburgers het meest bezocht. De Hanze City Trail is de minst bezochte activiteit.

1 Inleiding

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Hanzesteden streven naar profijt van toerisme voor inwoners. In december 2019 voerde I&O Research namens Hanzesteden Marketing een bewonersonderzoek uit om de leefbaarheid in de Hanzesteden in kaart te brengen. Dit wordt beschouwd als een nulmeting. Bijna vier jaar later is er opnieuw behoefte aan inzichten op het gebied van toeristische druk in de Hanzesteden. Voor de negen Hanzesteden is een eigen rapport opgesteld met de resultaten van de herhaalmeting. Daarnaast is er een hoofd rapportage met het totaalbeeld voor de Hanzesteden.

Figuur 1.1 Samenwerkingsverband Hanzesteden

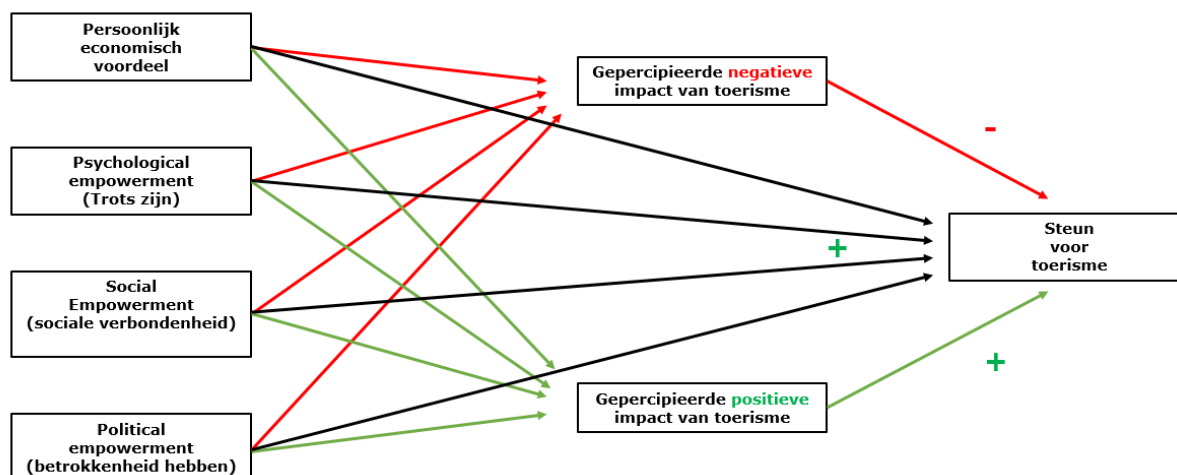
1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het bewonersonderzoek is inzicht te krijgen in de houding van de inwoners ten opzichte van het toerisme in de steden en hiermee indirect inzicht te krijgen in de leefbaarheid van de Hanzesteden voor hun inwoners. Door een herhaalmeting met een vergelijkbare aanpak kunnen trends zichtbaar worden. Daarnaast kan de door inwoners ervaren (gepercipieerde) impact vergeleken worden met andere toeristische regio's waar een onderzoek volgens dezelfde methode is uitgevoerd. De resultaten bieden ondersteuning bij het maken en bijsturen van toeristisch beleid. Deze meting bevat daarnaast aanvullende vragen over het Hanzejaar.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van het internationaal gevalideerde *Resident Empowerment through Tourism SCALE (RETS)* model van Boley et al. (2014)². De gebruikte vragenlijst sluit hierbij aan en is ook gebruikt in 2019 en in andere toeristische regio's.

Figuur 1.2 Resident Empowerment through Tourism SCALE (RETS) model van Boley et al. (2014)

Er zijn zes thema's in het model. In het rapport worden de Nederlandse benamingen voor de thema's gebruikt:

- persoonlijk economisch voordeel;
- psychological empowerment (trots zijn);
- social empowerment (sociale verbondenheid);
- political empowerment (betrokkenheid hebben);
- gepercipieerde (ervaren) negatieve impact van toerisme;
- gepercipieerde (ervaren) positieve impact van toerisme.

Het model gaat uit van 14 verbanden. Allereerst hebben de ervaren negatieve effecten een negatieve invloed op de steun voor toerisme en de ervaren positieve effecten een positief effect op de steun voor toerisme. Daarnaast hebben persoonlijk economisch voordeel, trots zijn, sociale verbondenheid en betrokkenheid alle vier invloed op de ervaren positieve en negatieve impact en hebben daarnaast direct invloed op de steun voor toerisme. Deze correlaties hebben we in het voorgaande onderzoek naar toerisme in de Hanzesteden kunnen bevestigen. De scores voor de zes thema's worden aan de hand van thema's in een vragenlijst geconstrueerd. De thema's worden verder uitgelegd in de bijbehorende hoofdstukken in dit rapport.

² Boley, B., McGehee, N., Perdue, R., and Long, P. (2014). Empowerment's and resident attitudes toward tourism: Strengthening the theoretical foundation through a Weberian lens. *Annals of Tourism Research*. 49, 33-50.

Aanpak

Om uitspraken te kunnen doen over de Hanzesteden afzonderlijk en als geheel zijn er 385 deelnemers per Hanzestad nodig. Hiervoor hebben de gemeenten een steekproef van 4.000 inwoners van 18 tot en met 85 jaar getrokken uit de Basisregistratie Personen (BRP). Doesburg trok deze steekproef uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Bewoners van deze adressen ontvingen een schriftelijke uitnodiging van de gemeente om online deel te nemen aan het onderzoek. De vragenlijst kon ingevuld worden tussen 15 januari en 11 februari 2024.

Voor het onderzoek in Hasselt zijn alleen inwoners van de kern van Hasselt uitgenodigd. Hier wonen minder mensen dan in andere Hanzesteden, daarom zijn hier 1.311 inwoners aangeschreven in plaats van 4.000. De gemeente Deventer heeft naast de 4.000 inwoners in de kern nog 500 inwoners uitgenodigd in de dorpen/het buitengebied. Dit is opgenomen in het responsoverzicht (tabel 1.1). Verdere resultaten van Deventer verwijzen naar de kern Deventer.

Populatie en respons

Voor iedere gemeente is de beoogde respons van 385 deelnemers ruimschoots behaald, behalve voor Hasselt. In Hasselt vulden 200 inwoners de vragenlijst in. De foutmarges zijn hierdoor hoger, we beschouwen de uitkomsten voor Hasselt daarom als indicatief. In totaal hebben de 33.811 brieven een respons van 5.481 opgeleverd (16%).

Tabel 1.1 Verstuurde brieven en respons per Hanzestad

	Verstuurde brieven	Respons 2024 (aantal)	Respons 2024 (percentage)	Respons 2019 (aantal)
Deventer	4.500	639	14%	617
Doesburg	4.000	646	16%	813
Elburg	4.000	529	13%	-
Harderwijk	4.000	718	18%	595
Hasselt	1.311	200	15%	152
Hatterij	4.000	842	21%	73
Kampen	4.000	721	18%	545
Zutphen	4.000	754	19%	666
Zwolle	4.000	432	11%	500
Totaal	33.811	5.481	16%	3.961

In de respons hebben inwoners van Doesburg van onder de 40 jaar een kleiner aandeel dan in de totale bevolking van Doesburg (tabel 1.2). Inwoners van 65 jaar en ouder zijn oververtegenwoordigd. Daarnaast hebben er meer mannen en minder vrouwen meegedaan aan het onderzoek dan op basis van de populatiesamenstelling verwacht zou worden.

Tabel 1.2 Verdeling populatie en respons naar leeftijd en geslacht

	Totaal Hanzesteden		Doesburg	
	Populatie	Respons	Populatie	Respons
Leeftijd				
18 t/m 39	35%	18%	24%	11%
40 t/m 64	41%	44%	43%	43%
65+	24%	34%	33%	44%
Onbekend	-	3%	-	3%
Geslacht				
Man	49%	51%	48%	53%
Vrouw	51%	49%	52%	47%
Onbekend	-	0,4%	-	0,5%

Weging

De resultaten zijn per Hanzestad gewogen op leeftijd en geslacht. Dit zorgt voor representatieve uitkomsten voor leeftijd en geslacht op het niveau van de Hanzestad. Daarnaast is er op het niveau van de Hanzesteden als geheel gewogen op de bevolkingsgrootte van elke Hanzestad om uitspraken te kunnen doen over de Hanzesteden gezamenlijk. Dit rapport beschrijft de resultaten voor de gemeente Doesburg en vergelijkt deze met 2019. Significante verschillen worden (indien aanwezig) beschreven in de tekst.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de resultaten aan de hand van de verschillende thema's beschreven. Het hoofdstuk sluit af met twee samenvattende en concluderende paragrafen waarin gekeken wordt in hoeverre er steun is voor toerisme en in hoeverre de verschillende thema's hier invloed op hebben. Hoofdstuk 3 gaat in op wat inwoners belangrijk vinden in toeristisch beleid van de gemeente en in welke mate de gemeente hier invulling aan geeft. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de beoordeling van het Hanzejaar. Het rapport is gestart met een managementsamenvatting.

2 Hoe staan inwoners tegenover toerisme?

2 Hoe staan inwoners tegenover toerisme?

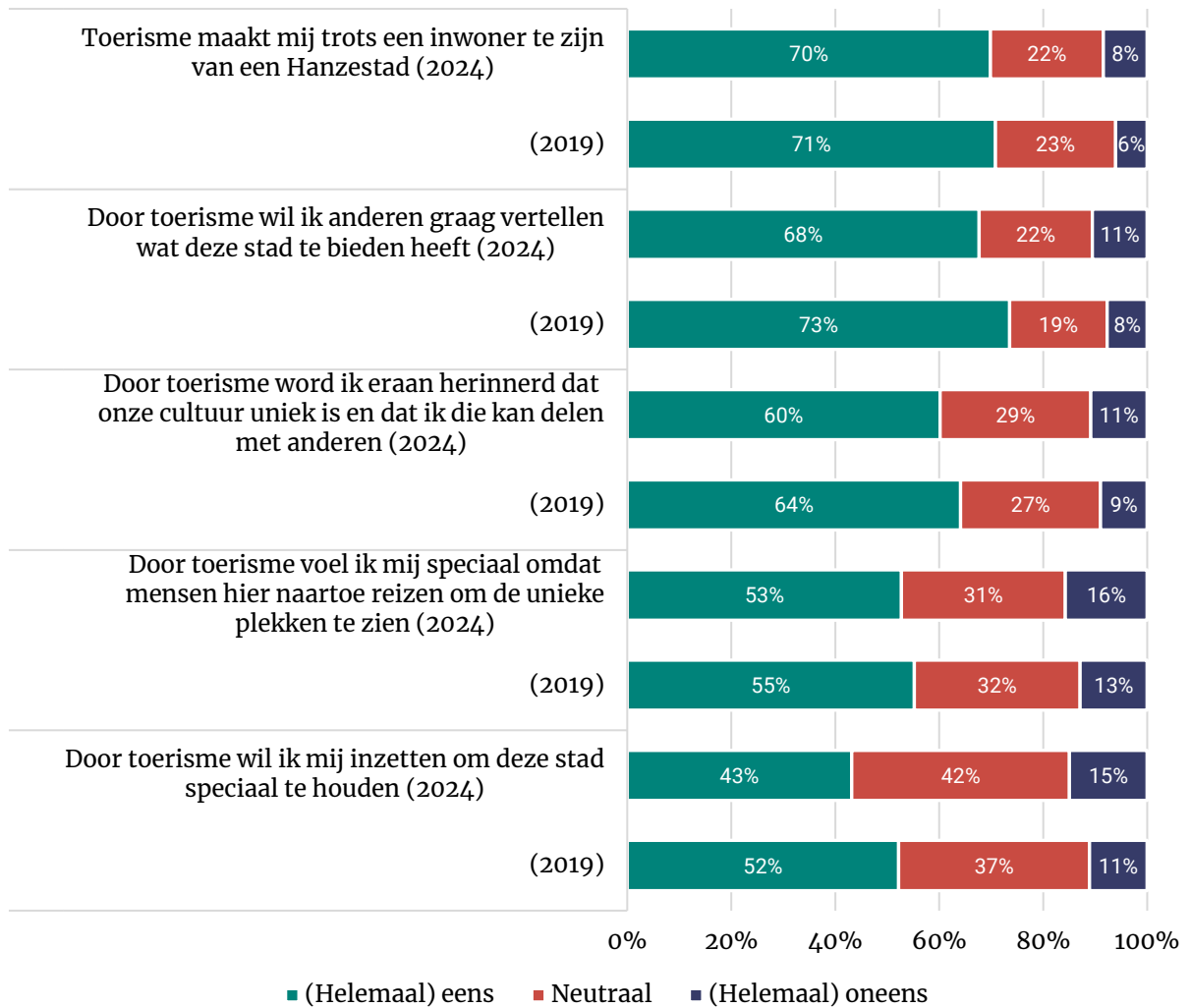
2.1 Psychological empowerment (trots zijn)

Een van de thema's van het model van Boley et al. (2014) is *psychological empowerment* of trots zijn. Hier is sprake van wanneer de trots en eigenwaarde van inwoners versterkt wordt door hoe buitenstaanders reageren op het unieke karakter en de waarde van de plaats.

Zeven op de tien Doesburgers trots om inwoner van Hanzestad te zijn

Zeven op de tien inwoners van Doesburg geven aan dat toerisme hen trots maakt een inwoner te zijn van een Hanzestad. Een vergelijkbaar deel (68%) wil door toerisme anderen graag vertellen wat Doesburg te bieden heeft, dit is afgenomen ten opzichte van 2019. Zes op de tien worden er door toerisme aan herinnerd dat de cultuur van Doesburg uniek is en dat deze met anderen gedeeld kan worden. Verder voelt meer dan de helft (53%) zich speciaal omdat mensen naar Doesburg reizen om unieke plekken te zien en willen vier op de tien (43%) zich inzetten om Doesburg speciaal te houden. De inzet om Doesburg speciaal te houden is vergeleken met 2019 afgenomen onder inwoners.

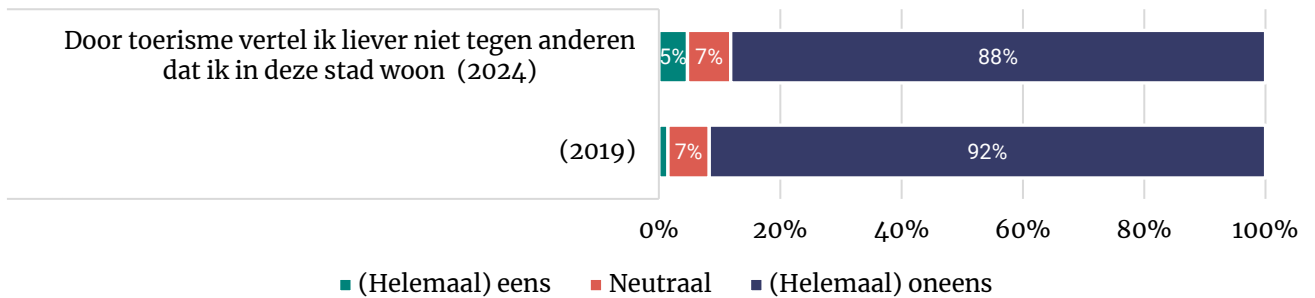
Figuur 2.1 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? (n=646)

Klein deel vertelt liever niet tegen anderen in Doesburg te wonen

Het toerisme kan ook een tegengesteld effect van trots veroorzaken. Men deelt dan liever niet dat men uit een bepaalde plek komt. In Doesburg is hier nauwelijks sprake van. Vijf procent van de inwoners vertelt liever niet tegen anderen dat ze in Doesburg wonen. Dit is een toename ten opzichte van 2019 (2%). De grote meerderheid (88%) is het – net als in de Hanzesteden als geheel – oneens met deze stelling.

Figuur 2.2 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stelling? (n=646)

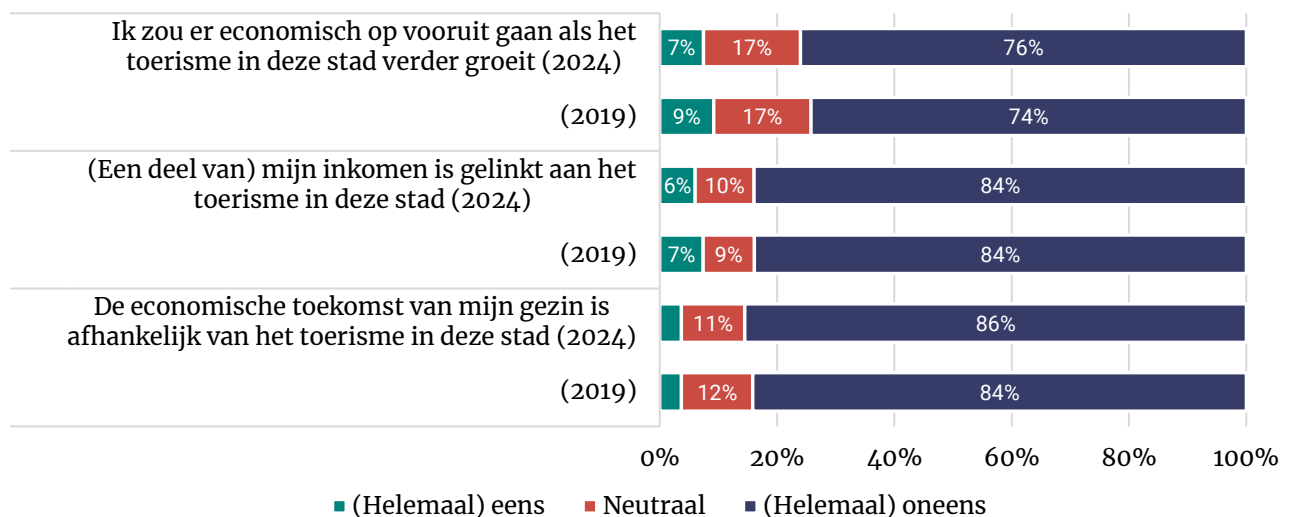
De gemiddelde score voor het thema trots zijn is voor Doesburg een 3,8. Dit is hetzelfde als gemiddeld voor alle Hanzesteden. Inwoners van Doesburg die kennis hebben van de toeristische sector zijn relatief vaker trots op het toerisme. Inwoners tot 40 jaar zijn het minst trots op het toerisme.

2.2 Persoonlijk economisch voordeel

Meeste inwoners merken financieel weinig van toerisme

Uit eerdere studies is gebleken dat als de lokale bevolking economisch profijt heeft van het toerisme, de steun voor het toerisme groter is (Boley et al., 2014). Van de inwoners in Doesburg merkt een klein deel dat het toerisme financieel voordeel oplevert. Zeven procent geeft aan dat zij er bij groei van het toerisme op vooruitgaan (Figuur 2.3). Voor zes procent is hun inkomen gelinkt aan toerisme en voor vier procent is toerisme van grote invloed op hun economische toekomst. Ruim driekwart van de inwoners van Doesburg merkt financieel weinig van het toerisme. Het persoonlijk economisch voordeel is vergelijkbaar met 2019.

Figuur 2.3 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? (n=646)

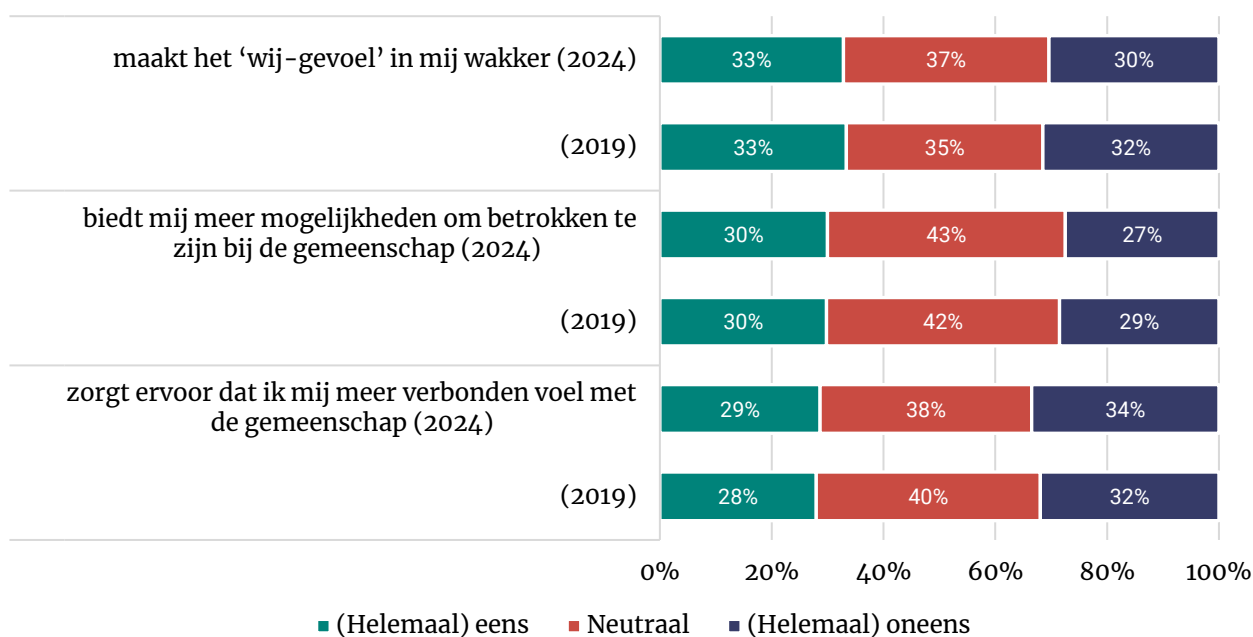
Gemiddeld scoort het aspect persoonlijk financieel voordeel een 1,7 onder inwoners van Doesburg, dit is hetzelfde als in de Hanzesteden gemiddeld. Onder inwoners van Doesburg die werkzaam zijn in de toeristische sector is de score logischerwijs hoger. Verder hebben inwoners tussen de 40 en 64 jaar meer profijt van het toerisme dan andere leeftijdsgroepen.

2.3 Social empowerment (sociale verbondenheid)

Verdeeldheid over sociale verbondenheid door toerisme

Social empowerment gaat over de sociale verbondenheid binnen een groep. Dit kan een belangrijke rol spelen in het nader tot elkaar brengen van mensen en verkleint de kans op conflicten. In Figuur 2.4 is te zien dat een derde van de inwoners van Doesburg een ‘wij-gevoel’ heeft door toerisme in de stad. Verder vinden drie op de tien dat zij door toerisme meer mogelijkheden hebben om betrokken te zijn bij de gemeenschap en eenzelfde deel voelt zich door het toerisme meer verbonden met de gemeenschap. Ongeveer drie op de tien (27% tot 34%) zijn het oneens met de stellingen en ervaart het ‘wij-gevoel’ en de verbondenheid niet.

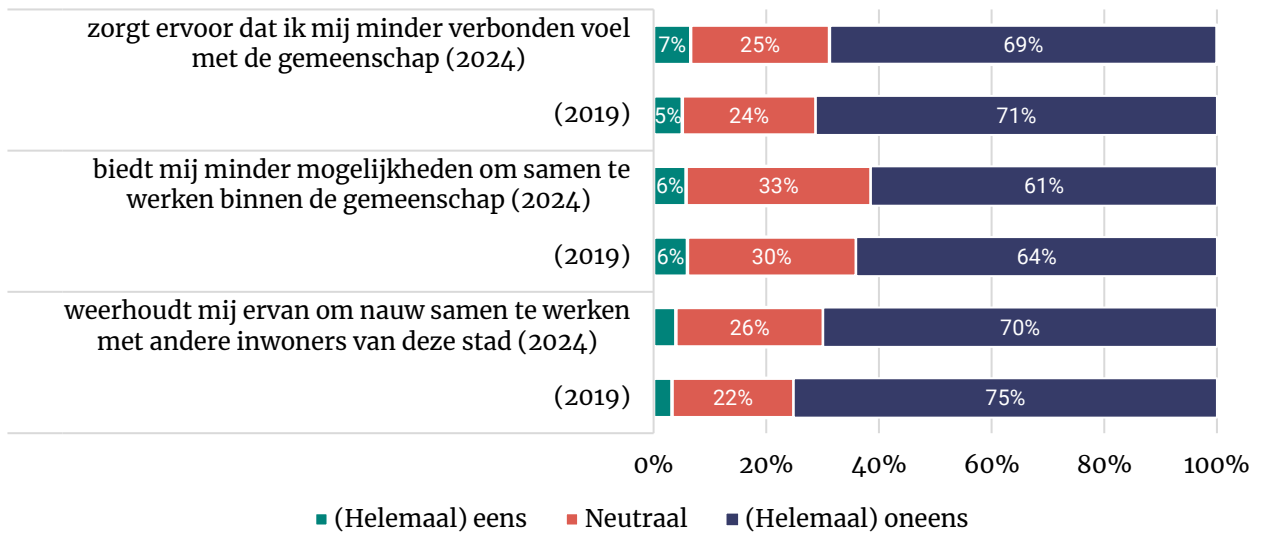
Figuur 2.4 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? Toerisme in Doesburg...(n=646)

Ontwrichtende gevolgen toerisme zeer beperkt

Hoewel het toerisme niet volgens iedereen zorgt voor een versterking van de sociale cohesie, gaat er ook geen ontwrichtende werking vanuit. Een klein deel van de inwoners (7%) ervaart dat toerisme zorgt voor minder verbondenheid met de gemeenschap. Zes procent van de Doesburgers ziet door toerisme minder mogelijkheden om samen te werken binnen de gemeenschap en vier procent wordt door toerisme weerhouden om met andere inwoners samen te werken. Het deel van de inwoners dat het oneens is met deze laatste stelling is afgenomen vergeleken met 2019. Een ruime meerderheid (61 tot 70%) is het oneens met deze stellingen.

Figuur 2.5 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? Toerisme in Doesburg...(n=646)

Het thema sociale verbondenheid scoort onder inwoners van Doesburg een 3,4. In de negen Hanzesteden scoort dit thema gemiddeld ook een 3,4. Inwoners werkzaam in het toerisme of met kennis van de toeristische sector ervaren meer sociale verbondenheid door toerisme. Inwoners tussen de 18 en 39 jaar voelen relatief minder vaak sociale verbondenheid.

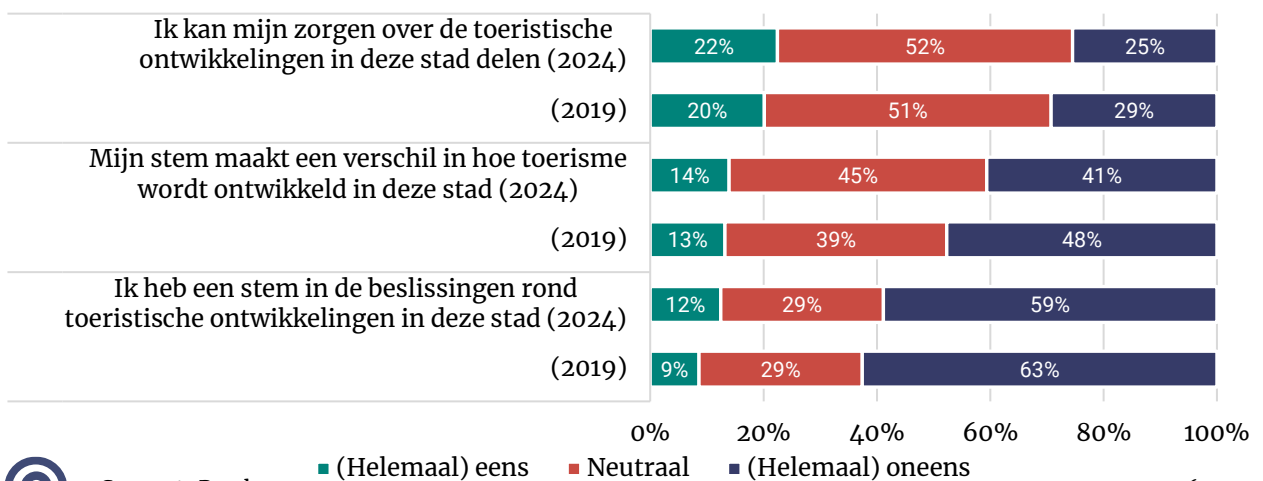
2.4 Political empowerment (betrokkenheid hebben)

Het thema *political empowerment* gaat over de betrokkenheid die inwoners hebben bij de toeristische ontwikkelingen in de gemeente. Is het voor inwoners mogelijk om hun zorgen met betrekking tot toeristische ontwikkelingen te delen en kunnen ze invloed uitoefenen op het gemeentelijk beleid? Dit is aan de hand van vijf stellingen uitgevraagd.

Een vijfde kan zorgen over toeristische ontwikkelingen delen

Ruim een vijfde van de inwoners (22%) ervaart dat ze zorgen over toeristische ontwikkelingen in de stad kunnen delen, een kwart ervaart dit niet. Veertien procent vindt dat zijn of haar stem verschil maakt in hoe toerisme zich in Doesburg ontwikkelt, vier op de tien zijn het hiermee oneens. Dit is minder dan in 2019, toen was bijna de helft het oneens. Verder ervaart ruim een op de tien (12%) een stem te hebben in de beslissingen rond toeristische ontwikkelingen. Een meerderheid (59%) is het hiermee oneens.

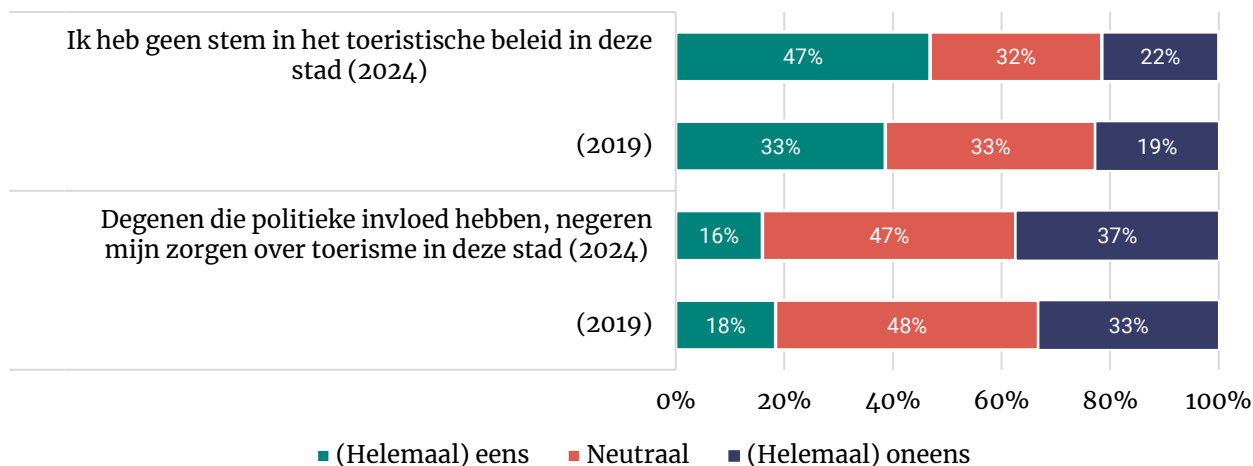
Figuur 2.6 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? (n=646)

Een op de zes voelt zich niet gehoord bij zorgen over toerisme

Bijna de helft van de inwoners (47%) bevestigt dat ze geen stem in het toeristische beleid van de gemeente Doesburg hebben. Dit is toegenomen ten opzichte van 2019. Een op de zes vindt dat zijn of haar zorgen onvoldoende gehoord worden door de politiek. Bijna vier op de tien (37%) zijn het hier mee oneens.

Figuur 2.7 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? (n=646)

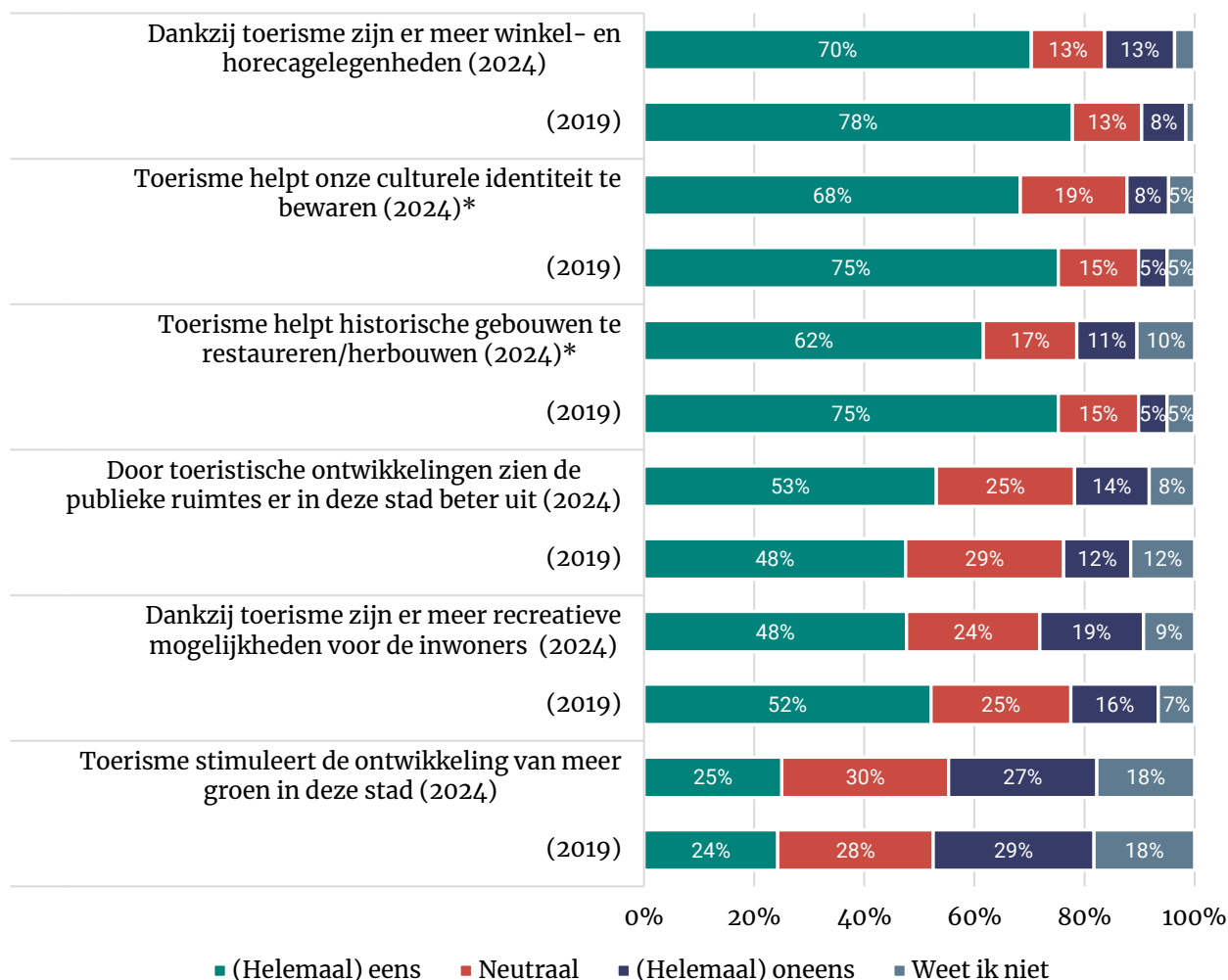
2.5 Ervaren positieve impact van toerisme

In de voorgaande paragrafen ging het met name over hoe men het toerisme en gerelateerde aspecten persoonlijk ervaart. Deze paragraaf gaat in op de mogelijke positieve effecten van toerisme die men ziet op gemeenteniveau.

Toerisme zorgt voor meer winkel- en horecagelegenheden

Zeven op de tien Doesburgers denken dat er dankzij toerisme meer winkel- en horecagelegenheden zijn. Een vergelijkbaar deel (68%) is van mening dat toerisme helpt om de culturele identiteit van Doesburg te bewaren. Voor beide stellingen geldt een afname ten opzichte van 2019. Zes op de tien inwoners (62%) denken dat toerisme helpt historische gebouwen te restaureren of herbouwen. In vergelijking met 2019 vinden meer inwoners dat de publieke ruimtes er beter uitzien door toerisme. De meeste positieve effecten van toerisme worden door meer dan de helft van de inwoners erkend. Dat toerisme de ontwikkeling van meer groen in de stad stimuleert, wordt door een kwart ervaren. Een vergelijkbaar deel is het hiermee oneens.

Figuur 2.8 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? (n=646)

*Stelling uit nulmeting 'Toerisme helpt onze culturele identiteit te bewaren en historische gebouwen te restaureren/herbouwen' is uitgesplitst in twee stellingen in de 1-meting

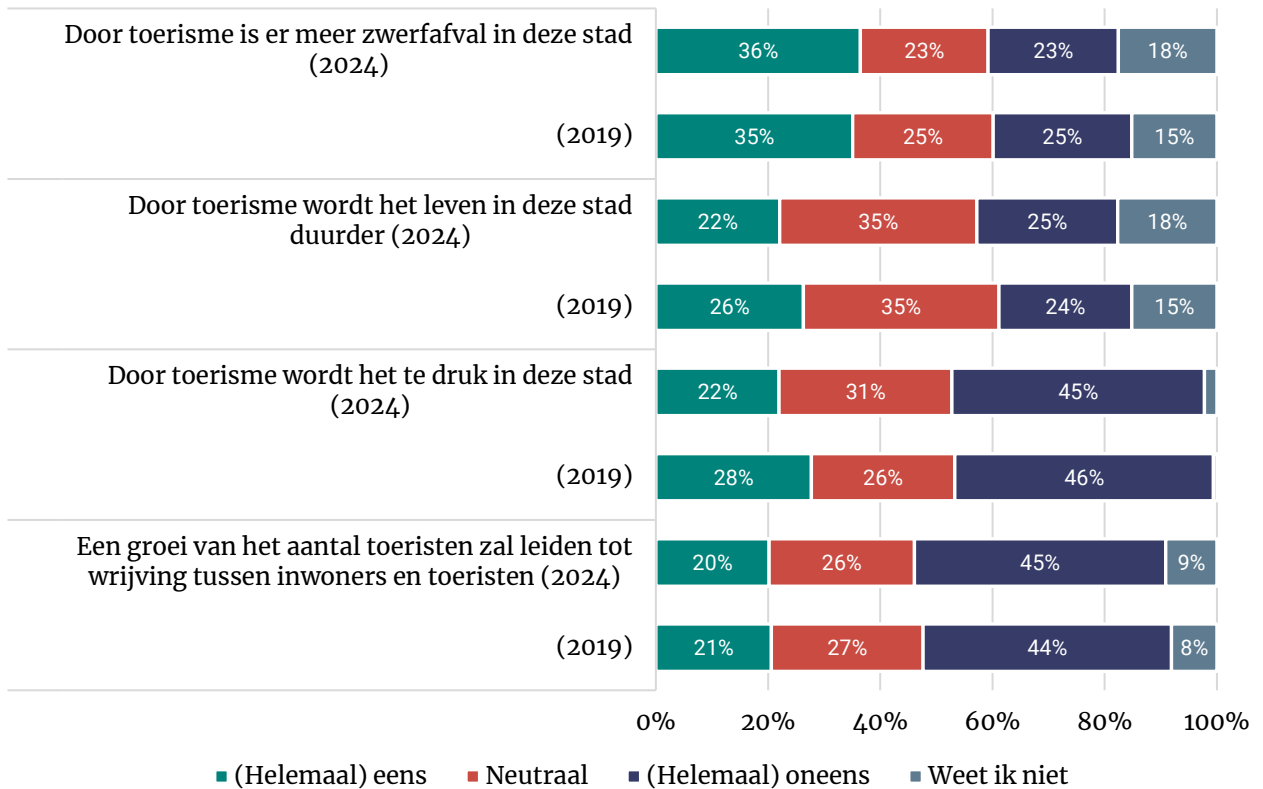
De inwoners van Doesburg geven gemiddeld een 3,7 aan de aspecten voor ervaren positieve impact. Dit is gemiddeld een 3,8 voor alle Hanzesteden. Doesburgers die werkzaam zijn in de toeristische sector of hier kennis van hebben zijn vaker positief over de effecten van toerisme.

2.6 Ervaren negatieve impact van toerisme

Een derde ziet meer zwerfafval door toerisme

Naast mogelijke positieve effecten zijn er ook mogelijke negatieve effecten van het toerisme. Ruim een derde van de Doesburgers (36%) ervaart dat er door toerisme meer zwerfafval is. Een vijfde (22%) denkt dat door toerisme het leven in de stad duurder wordt en eenzelfde deel is van mening dat het te druk wordt in Doesburg. Daarnaast is een op de vijf het ermee eens dat de groei van toerisme zal leiden tot wrijving tussen inwoners en toeristen. Ruim twee op de vijf (45%) vinden niet dat het te druk wordt en verwacht geen wrijving tussen inwoners en toeristen. De ervaren negatieve effecten zijn vergelijkbaar met 2019.

Figuur 2.9 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? (n=646)

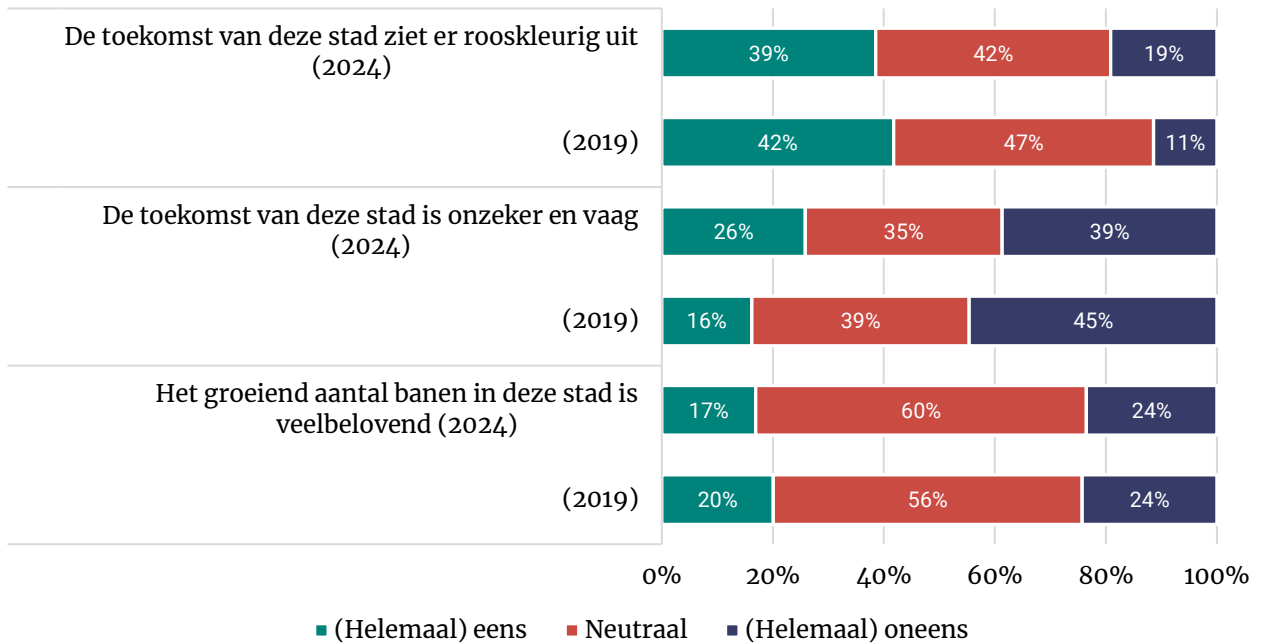
Het thema negatieve ervaren impact scoort onder de inwoners van Doesburg gemiddeld een 3,2. Dit is hetzelfde als voor de negen Hanzeden gemiddeld. De ervaren negatieve impact van toerisme onder inwoners in Doesburg is groter onder inwoners tussen de 18 en 39 jaar.

2.7 Toekomstbeeld

Verdeeldheid over toekomst Doesburg

Los van het model van Boley et al. (2014) is inwoners van Doesburg ook gevraagd naar hun toekomstverwachtingen. Vier op de tien inwoners zien de toekomst van Doesburg rooskleurig in. Twee op de tien zijn het hier niet mee eens. Voor een kwart is het toekomstbeeld van Doesburg onzeker en vaag. Hier zijn vier op de tien inwoners het niet mee eens. Daarnaast vindt 17 procent het groeiend aantal banen in Doesburg veelbelovend, een kwart is het hiermee oneens. Zes op de tien staan er neutraal in. Ten opzichte van 2019 vinden meer inwoners de toekomst van de stad onzeker en vaag en minder inwoners zien de toekomst rooskleurig in.

Figuur 2.10 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen? (n=646)

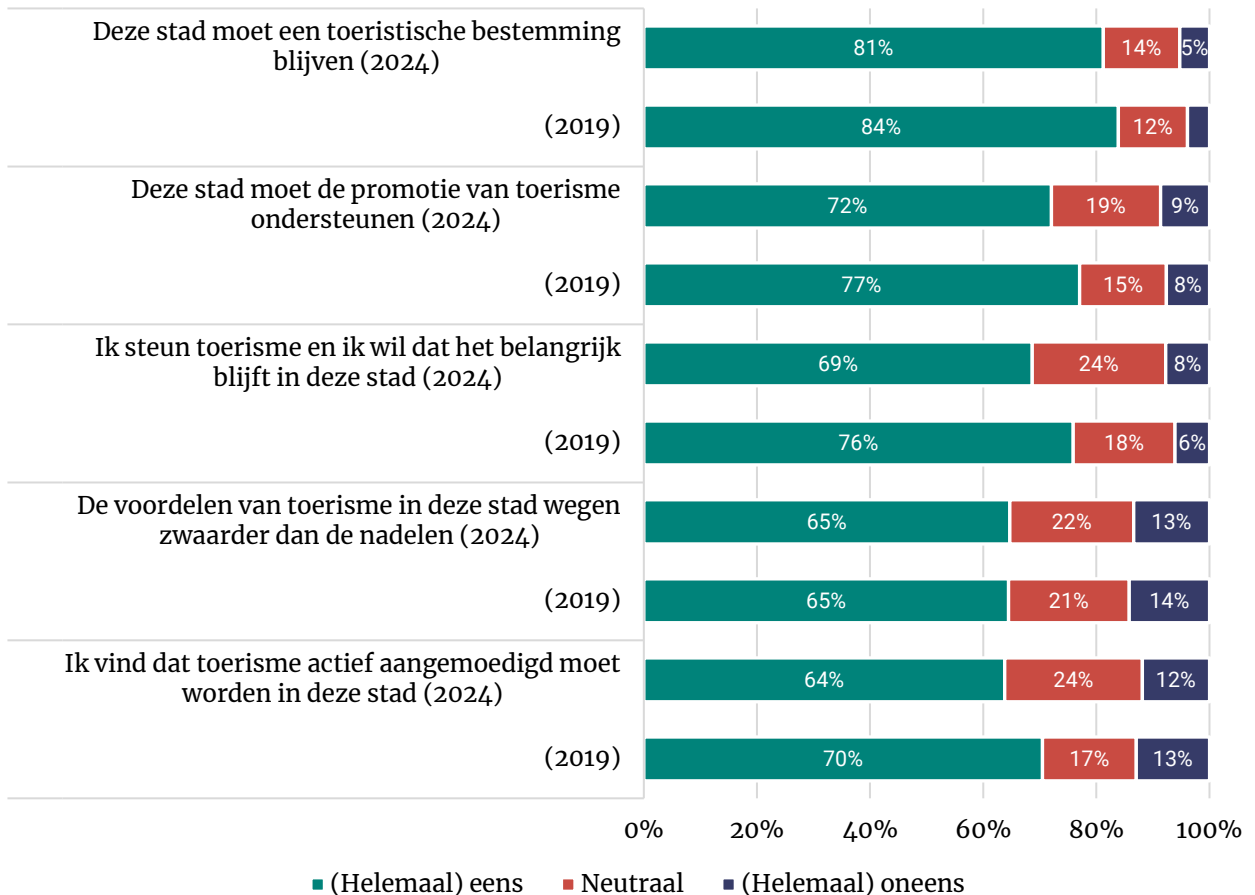
Inwoners van Doesburg zijn negatiever over het toekomstbeeld van de stad vergeleken met de inwoners van de Hanzesteden gemiddeld. Doesburgers jonger dan 40 jaar zijn positiever over de toekomst dan ouderen. Verder zijn inwoners die goed bekend zijn met de toeristische sector negatiever over de toekomst van de stad.

2.8 Steun voor toerisme

De eerdere paragrafen hebben laten zien dat er zowel positieve als negatieve effecten van toerisme worden ervaren. De groep inwoners die negatieve effecten ervaart is echter kleiner dan de groep die positieve effecten ervaart.

In lijn met dit beeld steunt de meerderheid van de bevolking dan ook het toerisme in Doesburg. Acht op de tien inwoners vinden dat Doesburg een toeristische bestemming moet blijven. Ook is een groot deel (72%) voor de promotie van toerisme door de gemeente. Verder willen zeven op de tien dat het toerisme in de stad belangrijk blijft en ziet twee derde meer voordelen dan nadelen van toerisme. Ook vindt twee derde (64%) dat toerisme actief aangemoedigd moet worden. Een klein deel van de inwoners (4 tot 14 procent) staat negatief tegenover de stellingen met betrekking tot het steunen van toerisme. Minder inwoners zijn voor de aanmoediging en promotie van toerisme ten opzichte van 2019. Ook het aandeel dat wil dat toerisme belangrijk blijft is afgenomen.

Figuur 2.11 In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen (n=646)

Het aspect ‘steunen van toerisme’ scoort gemiddeld een 3,8 onder inwoners van Doesburg. Dit is hetzelfde als onder de inwoners van de Hanzesteden in totaal. Onder inwoners met kennis van de toeristische sector is er meer steun van het toerisme. Inwoners tussen de 18 en 39 jaar steunen het toerisme minder.

2.9 Conclusie

Net als in de andere Hanzesteden ervaart de meerderheid van de Doesburgers een gevoel van trots richting hun stad. Veel inwoners willen dan ook dat Doesburg een toeristische bestemming blijft. Wel is de wil om zich in te zetten om de stad speciaal te houden afgenomen ten opzichte van 2019 en zijn minder inwoners voorstander van actieve promotie en aanmoediging van het toerisme. Ook is er, net als in 2019, verdeeldheid over de mate waarin toerisme inwoners nader tot elkaar brengt en een ‘wij-gevoel’ creëert. Tegelijkertijd is van ontwrichtende gevolgen (minder verbondenheid) van toerisme nauwelijks sprake.

Hoewel er een licht positieve ontwikkeling lijkt te zijn als het gaat om gehoord worden en een stem hebben over de toeristische ontwikkelingen in Doesburg geeft bijna de helft aan geen stem te hebben in het toeristische beleid in Doesburg. In 2019 was dit een derde. Doesburg kan meer inzetten op het betrekken van de gemeenschap bij toerisme. Dit zorgt voor meer sociale verbondenheid en indirect voor meer steun voor toerisme.

Veel inwoners onderkennen de bijdrage van toerisme aan het aanbod in winkels en horeca en in het bewaren van de culturele identiteit en historie. Om de ervaring van positieve impact verder te doen toenemen bieden met name de stimulering en behoud van groen door toerisme kansen.

Tabel 2.1 toont de score per Hanzestad voor de verschillende aspecten die van invloed zijn op toerisme volgens het model van Boley et al. (2014). Het meest herkennen de inwoners van Doesburg zich in de stellingen met betrekking tot trots zijn en steunen toerisme. De gemiddelde score voor deze thema's is een 3,8. Ook ervaren positieve impact (3,7), sociale verbondenheid (3,4) en ervaren negatieve impact (3,2) scores boven de 3. Men ervaart in mindere mate betrokkenheid bij toerisme (2,7) en persoonlijk economisch voordeel (1,7). De scores voor Doesburg zijn vergelijkbaar met het gemiddelde van alle Hanzesteden.

Ten opzichte van 2019 scoort Doesburg op zowel positieve als negatieve impact iets hoger.

Tabel 2.1 Scores toeristische thema's per Hanzestad

	Totaal	Deventer	Doesburg	Elburg	Harderwijk	Hasselt*	Hatterem	Kampen	Zutphen	Zwolle	Doesburg (2019)
Psychological empowerment (trots zijn)	3,8	3,9	3,8	3,7	3,8	4,0	3,8	3,8	3,8	3,7	3,9
Steunen toerisme	3,8	3,8	3,8	3,7	3,8	4,0	3,8	3,8	3,7	3,7	3,8
Ervaren positieve impact	3,8	3,9	3,7	3,7	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,6
Social empowerment (sociale verbondenheid)	3,4	3,5	3,4	3,3	3,3	3,7	3,4	3,4	3,3	3,3	3,4
Ervaren negatieve impact	3,2	3,3	3,2	3,4	3,4	2,7	3,2	3,1	3,3	3,4	3,0
Policital empowerment (betrokkenheid hebben)	2,8	2,7	2,7	2,6	2,8	3,0	2,8	2,8	2,8	2,8	2,6
Persoonlijk economisch voordeel	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8

*indicatieve uitkomsten.

3 Gemeentelijk beleid

3 Gemeentelijk beleid

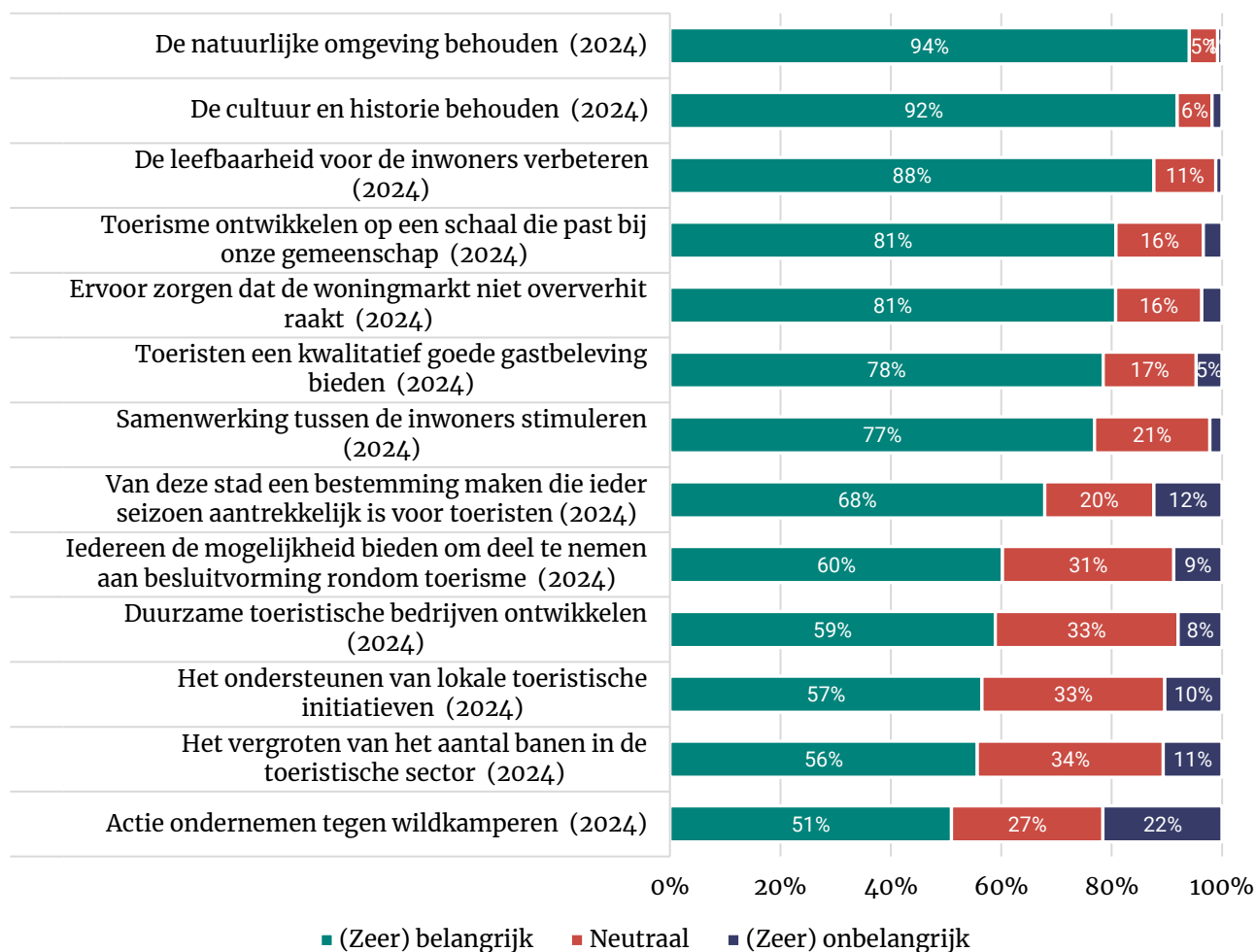
3.1 Gewenste acties

Natuurlijke omgeving behouden belangrijk voor inwoners

De inwoners van Doesburg is gevraagd hoe belangrijk bepaalde acties van het gemeentelijk beleid voor hen zijn. Dit is geen onderdeel van het model van Boley et al. (2014). Het meest belangrijk vindt men het behoud van de natuurlijke omgeving (94%). Ook vinden ongeveer negen op de tien inwoners het behoud van cultuur en historie (92%) en het verbeteren van de leefbaarheid voor inwoners (88%) belangrijk.

Met betrekking tot toerisme is het voor inwoners het meest belangrijk (81%) dat toerisme op een schaal wordt ontwikkeld die past bij de gemeenschap en dat toeristen een kwalitatief goede gastbeleving geboden wordt (78%). Het vergroten van het aantal banen in de toeristische sector (56%) en actie ondernemen tegen wildkamperen (51%) wordt door ongeveer de helft beschouwd als belangrijk.

Figuur 3.1 Bedenk hoe belangrijk elk item voor u persoonlijk is (n=646)

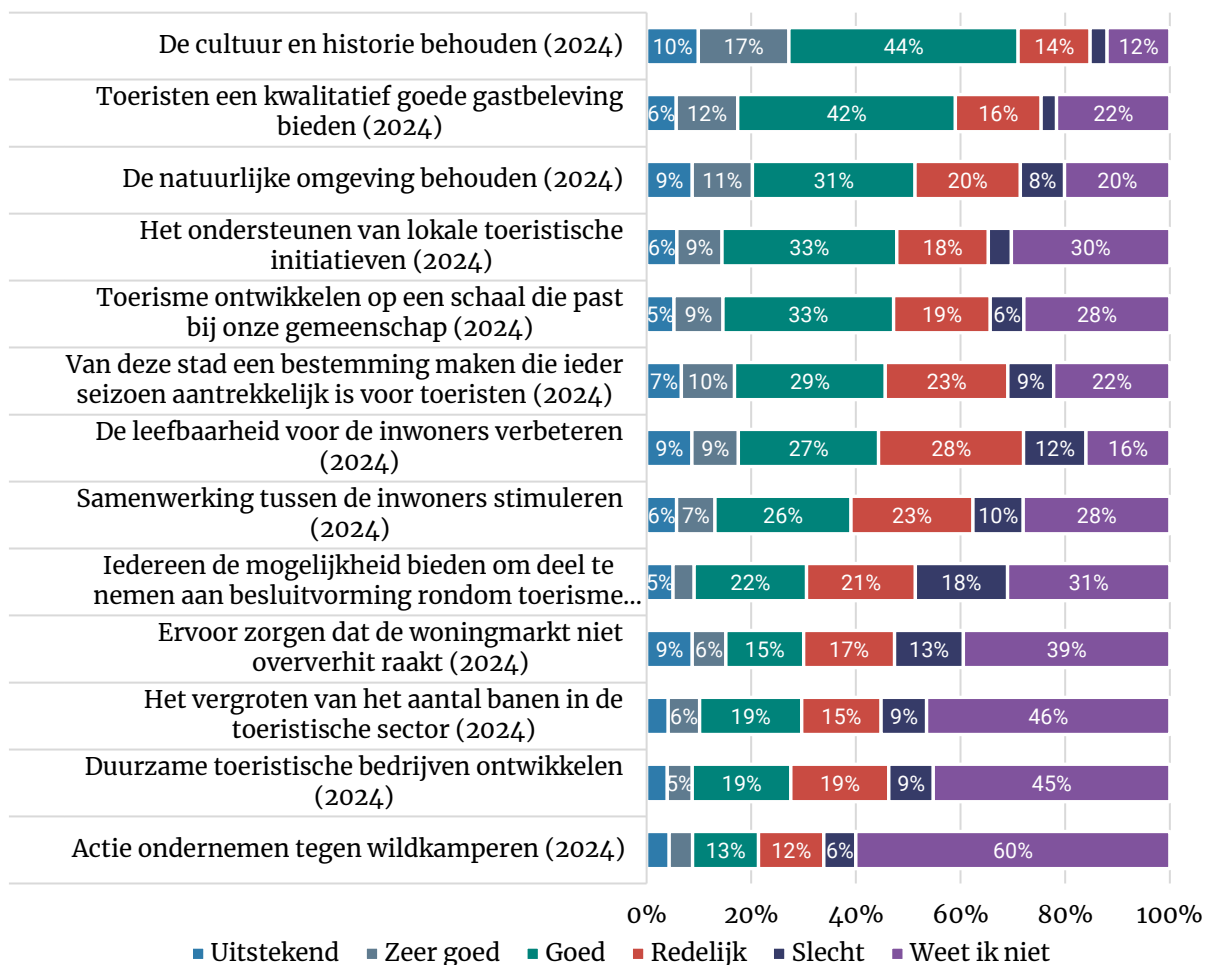
Net als voor de Hanzesteden gemiddeld is elk aspect belangrijk voor ongeveer de helft tot 95 procent van de inwoners. Aspecten worden minder vaak als 'zeer belangrijk' aangeduid ten opzichte van 2019. Oververhitting op de woningmarkt is belangrijker geworden. De vergelijking met 2019 is opgenomen in de bijlage.

3.2 Invulling aan acties

Inwoners overwegend positief over invulling gemeentelijk beleid

Figuur 3.2 geeft weer in hoeverre de gemeente invulling geeft aan de eerdergenoemde acties. Zeven op de tien inwoners vinden dat het behouden van cultuur en historie goed tot uitstekend uitgevoerd wordt. Voor het behoud van de natuurlijke omgeving is de helft van de inwoners het hiermee eens. De toeristische beleidsaspecten die volgens inwoners het beste worden ingevuld door de gemeente zijn het bieden van een kwalitatief goede gastbeleving voor toeristen en het ondersteunen van lokale toeristische initiatieven en toerisme ontwikkeling op een schaal die past bij de gemeenschap (respectievelijk 59%, 48% en 47% vindt dit (zeer) goed/uitstekend). Een klein deel beoordeelt de uitvoering van aspecten uit figuur 3.2 als slecht. De inspanningen van de gemeente om iedereen de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan de besluitvorming rond toerisme wordt het vaakst als slecht beoordeeld (18%). Overigens kan een noemenswaardig deel van de inwoners (12 tot 60 procent) geen oordeel geven over de verschillende aspecten van het gemeentelijk beleid.

Figuur 3.2 Bepaal hoe, volgens u, uw gemeente deze actie tot uitvoering brengt (n=646)

De uitkomsten voor Doesburg zijn vergelijkbaar met het gemiddelde van de Hanzesteden. Aan veel acties wordt volgens inwoners beter invulling gegeven dan in 2019 (zie Bijlage).

3.3 Conclusie

De acties die de meeste inwoners aanmerken als (zeer) belangrijk worden volgens hen ook relatief goed tot uitvoering gebracht door de gemeente. Hierbij gaat het onder andere om het behoud van cultuur en historie en de natuurlijke omgeving. Deze synergie is er minder voor de actie oververhitting op de woningmarkt tegengaan, wat door een ruime meerderheid als (zeer) belangrijk wordt aangemerkt, maar waarbij relatief minder inwoners positief zijn over de uitvoering door de gemeente. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de gemeente. Verder biedt de gemeente volgens veel inwoners een kwalitatief goede gastbeleving, maar is dit niet een van de belangrijkste acties.

Ten opzichte van 2019 geven over het algemeen minder inwoners aan aspecten 'zeer belangrijk' te vinden. Wel is oververhitting op de woningmarkt tegengaan belangrijker geworden. Verder wordt aan veel acties beter invulling gegeven vergeleken met 2019.

4 Hanzejaar

4 Hanzejaar

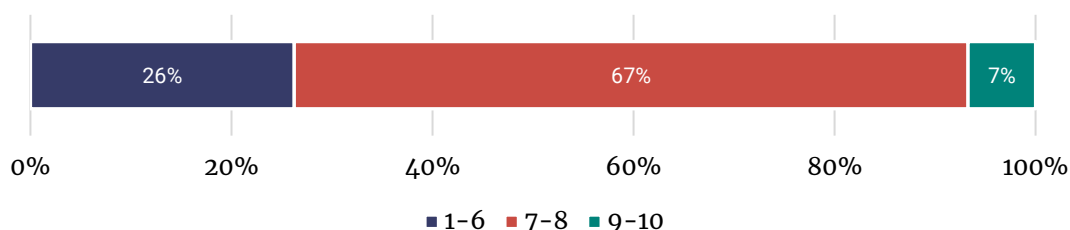
In 2023 vierden negen Hanzesteden in Oost-Nederland het Hanzejaar. Dit jaar stond in het teken van het Hanzegedachtengoed. Er zijn verschillende evenementen rondom dit thema georganiseerd. Aan inwoners van Doesburg is gevraagd hoe zij het Hanzejaar beoordelen en in hoeverre zij bekend zijn met de georganiseerde activiteiten.

4.1 Beoordeling

Hanzejaar in Doesburg beoordeeld met een 6,9

Inwoners van Doesburg beoordelen het Hanzejaar gemiddeld met een 6,9. Dit is iets hoger dan gemiddeld voor alle Hanzesteden (6,8). Twee derde geeft een 7 of een 8, een kwart een 6 of lager. Zeven procent beoordeelt het Hanzejaar met een 9 of 10.

Figuur 3.3 Hoe beoordeelt u over het algemeen het Hanzejaar 2023 in deze stad? (n=569)

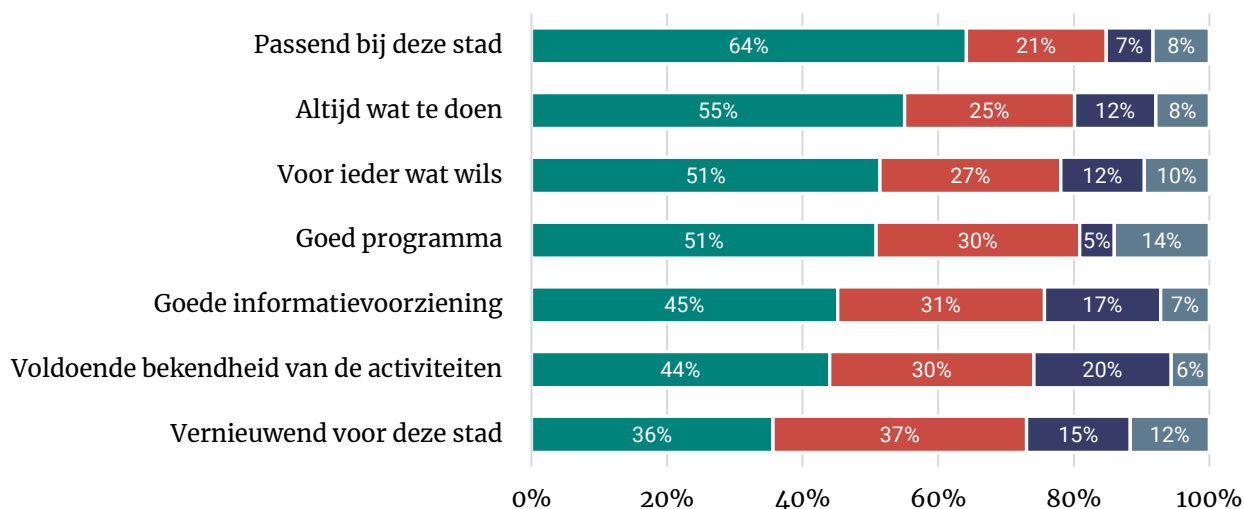

65-plussers beoordelen het Hanzejaar met een 7,3. Dit is hoger dan onder 18 tot 39-jarigen (6,6) en 40 tot 64-jarigen (6,9).

Twee derde vindt Hanzejaar passend bij Doesburg

Twee derde van de Doesburgers (64%) vindt Hanzejaar 2023 passend bij de stad, een derde (36%) vindt het vernieuwend. Ruim de helft (55%) vindt dat er altijd wat te doen was en een vergelijkbaar deel (51%) geeft aan dat er voor ieder wat wils was. Ook vindt de helft het programma goed. Ruim vier op de tien zijn positief over de informatievoorziening en vond dat er voldoende bekendheid was rondom de activiteiten. Ongeveer een op de vijf is het niet eens met deze stellingen.

Figuur 3.4 Hoe beoordeelt u Hanzejaar 2023 in deze stad op de volgende aspecten? (n=624)

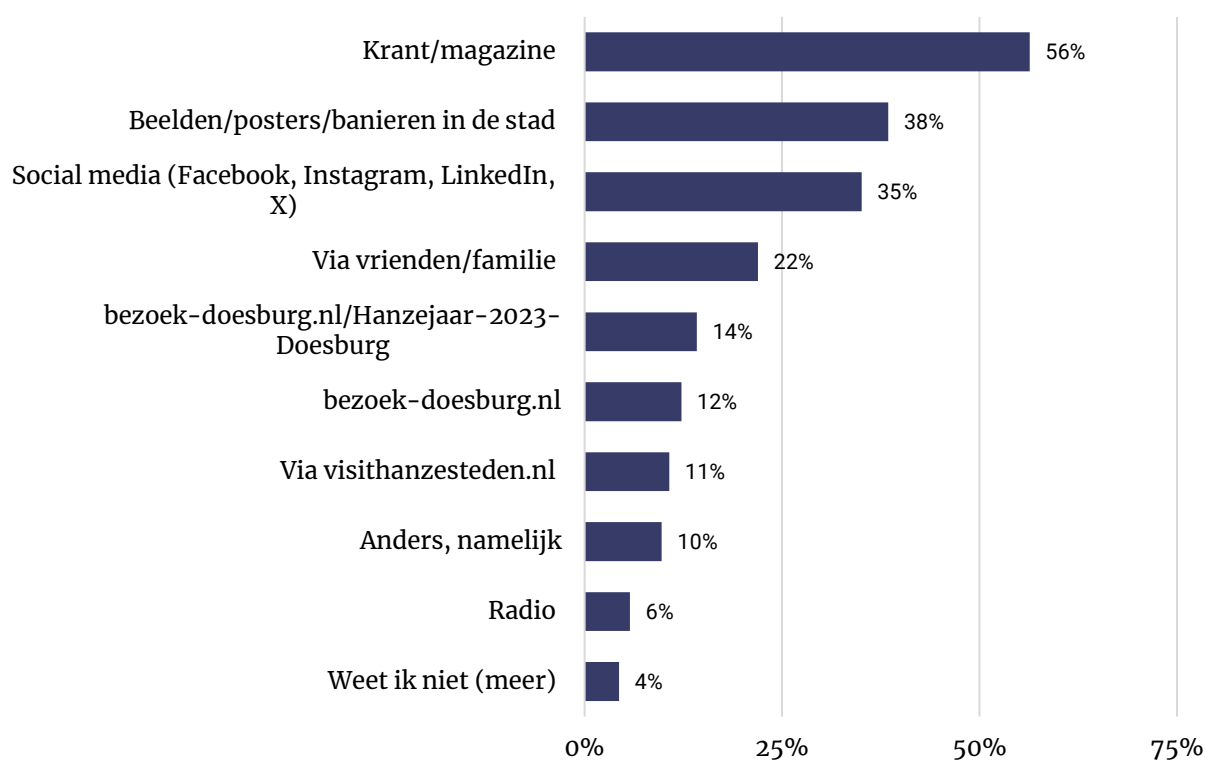
Inwoners tussen de 18 en 39 jaar beoordelen de aspecten over het algemeen wat minder positief. Zo vinden zij minder vaak dat er altijd en voor iedereen wat te doen was.

4.2 Communicatie

Bekendheid Hanzejaar door kranten en magazines

Ruim de helft van de inwoners (56%) wist van het bestaan van Hanzejaar 2023 in Doesburg door kranten of magazines. Vier op de tien (38%) zagen beelden of posters in de stad en een vergelijkbaar deel (35%) raakte via sociale media bekend met Hanzejaar 2023. Ook vroegen we naar de bekendheid met het Hanzejaar via de algemene website voor toerisme in Doesburg en specifiek via de pagina die gericht is op het Hanzejaar. Minder dan twee op de tien inwoners geven aan het Hanzejaar te kennen door deze pagina's.

Figuur 3.5 Hoe wist u van het bestaan van Hanzejaar 2023 in deze stad? (n=574)

4.3 Bekendheid en bezoek Hanzejaar

Bijna negen op de tien Doesburgers (88%) waren op de hoogte van het Hanzejaar in 2023. Twaalf procent wist hier niet van af. De bekendheid met het Hanzejaar onder inwoners van Doesburg is hoger dan gemiddeld voor alle Hanzesteden (80%).

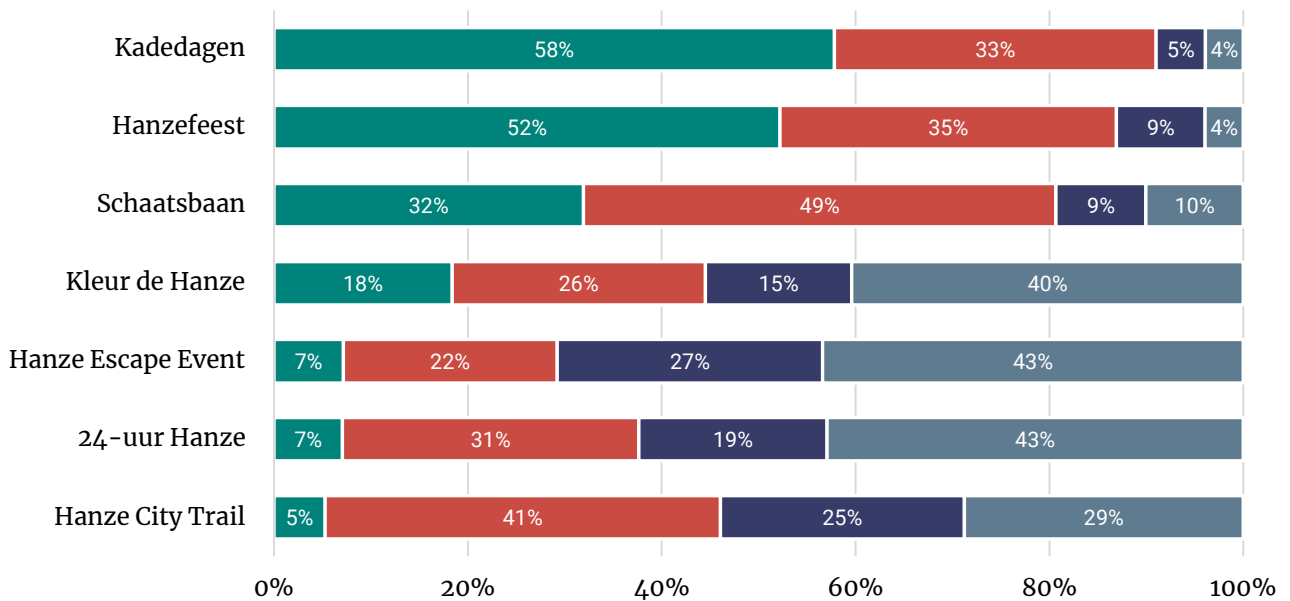
Kadedagen door bijna zes op de tien Doesburgers bezocht

Het evenement de Doesburgse Kadedagen werd door bijna zes op de tien Doesburgers (58%) bezocht. Het evenement kent ook veel bekendheid, vier procent heeft nooit van het evenement gehoord. Voor het Hanzefeest gelden vergelijkbare cijfers, ook dit evenement werd door meer dan de helft van de inwoners (52%) bezocht en is bij vier procent niet bekend.

Een derde bezocht de schaatsbaan in de kerk en ook deze activiteit was bij een ruime meerderheid bekend. Twee op de tien (18%) bezochten Kleur de Hanze. De overige activiteiten werden door minder dan een op de tien inwoners bezocht.

Het Hanze Escape Event en 24-uur Hanze zijn het minst bekend, vier op de tien (beide 43%) hebben nooit van deze activiteiten gehoord.

Figuur 3.6 In hoeverre bent u bekend met de activiteiten die tijdens het Hanzejaar in deze stad zijn georganiseerd? (n=646)

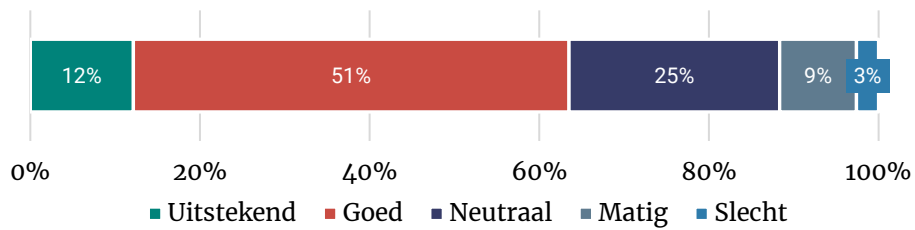
■ Bezocht ■ Mee bekend, maar niet bezocht ■ Van gehoord, maar weet er verder niets van ■ Nooit van gehoord

Inwoners die goed bekend zijn met de toeristische sector in de gemeente waren vaker bekend met de activiteiten van het Hanzejaar en bezochten er ook meer. De activiteiten Hanze Escape Event en de Kadedagen zijn meer bezocht door inwoners van 40 jaar en ouder. Inwoners tussen de 18 en 39 jaar hebben vaker nooit van de Hanze activiteiten gehoord.

Goede balans (Hanze)activiteiten en wonen in Doesburg

Twee derde van de Doesburgers (64%) vindt dat er een goede of uitstekende balans is tussen activiteiten en wonen in Doesburg. Een op de tien beoordeelt de balans als matig en drie procent vindt de balans slecht. Een kwart is neutraal.

Figuur 3.5 Hoe beoordeelt u over het algemeen de balans tussen (Hanze)activiteiten en wonen in Doesburg?? (n=646)

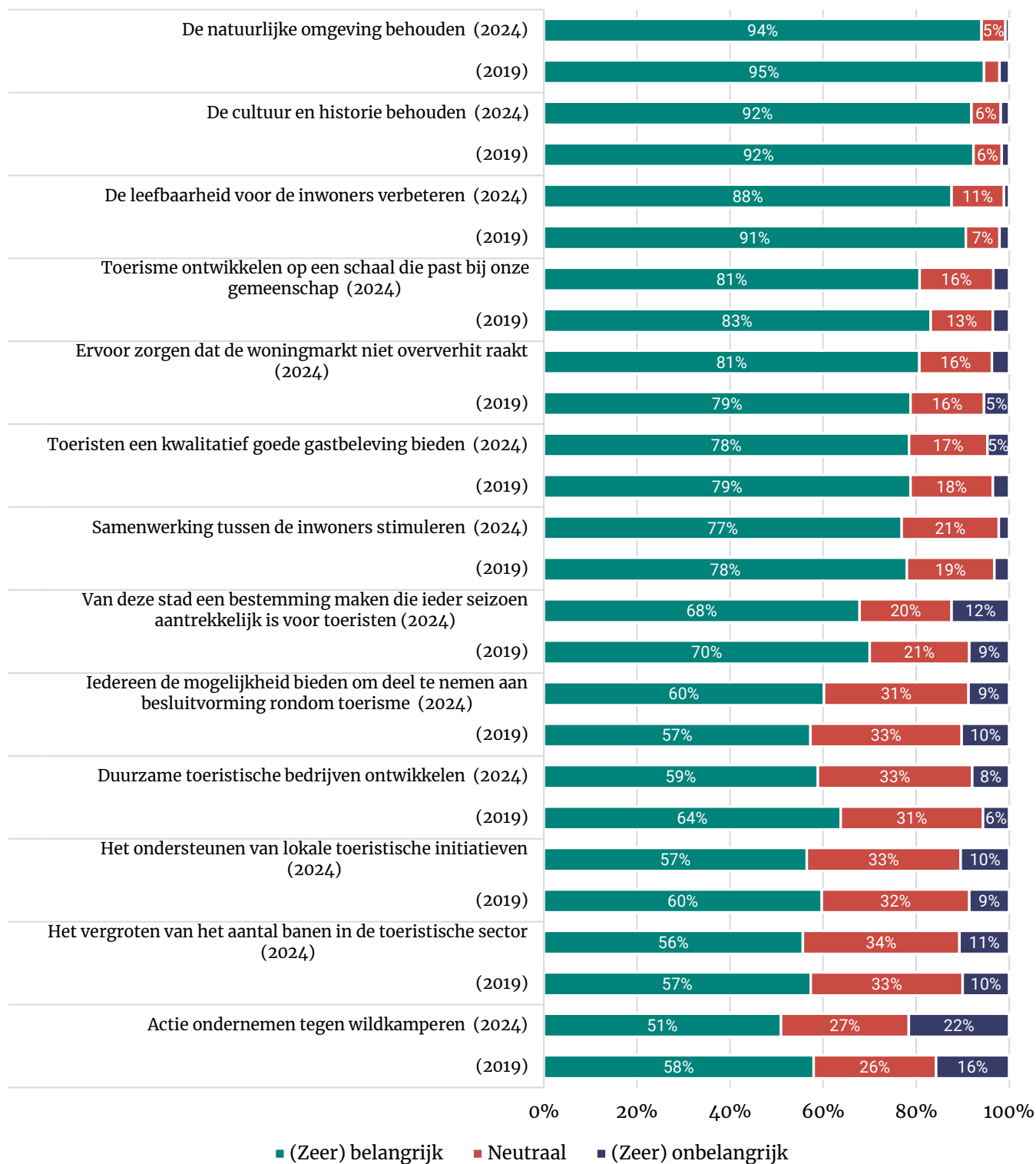
4.4 Conclusie

De meeste Doesburgers waren op de hoogte van het Hanzejaar. Inwoners beoordeelden het Hanzejaar 2023 met een 6,9, vergelijkbaar met het gemiddelde voor alle Hanzesteden (6,8). Een meerderheid vindt het Hanzejaar passend bij de stad. Met name de Kadedagen, het Hanzefeest en de Schaatsbaan in de Kerk waren bij veel inwoners bekend, waarbij de Kadedagen het meest bezocht werden.

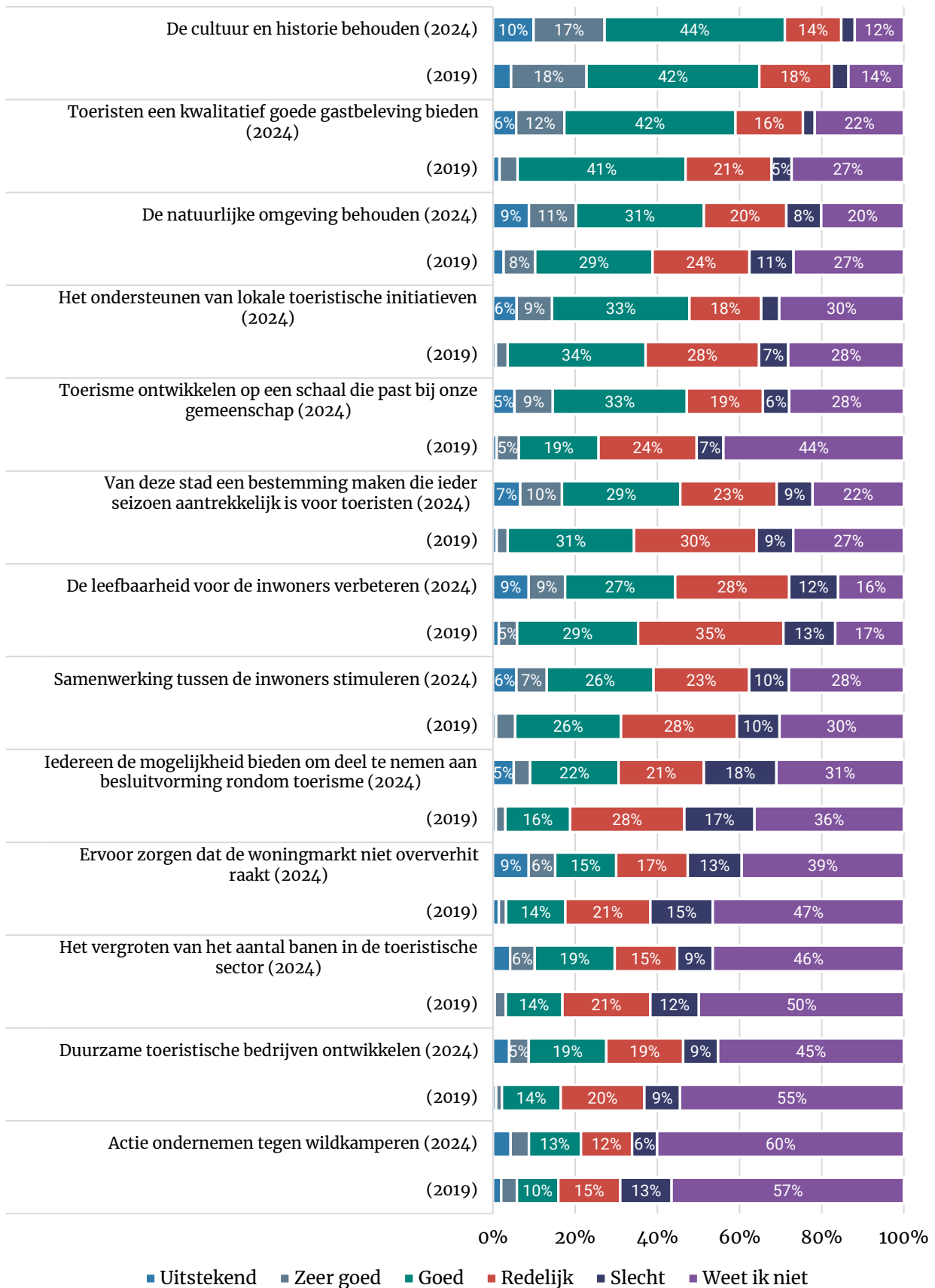
A Bijlage

A.1 Vergelijking met 2019 voor het perspectief op gemeentelijk beleid

Figuur A.1 Bedenk hoe belangrijk elk item voor u persoonlijk is (n=646)

Figuur A.2 Bepaal hoe, volgens u, uw gemeente deze actie tot uitvoering brengt (n=646)

Contactgegevens

I&O Research Enschede

Zuiderval 70

Postbus 563

7500 AN Enschede

053 - 200 52 00

KVK-nummer 08198802

info@ioresearch.nl

www.ioresearch.nl

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55

1019 GM Amsterdam

020 - 308 48 00

info@ioresearch.nl

www.ioresearch.nl